

תבחינים לסמינרים, להגשת בקשה לתקצוב תכנית "סמינר - כיתה", שותפות לחיזוק ההוראה, בשנה"ל תש"פ ואילך

תקנה תקציבית: 47-01-08

משרד החינוך מבקש לעודד סמינרים המבקשים לקיים את תכנית "סמינר-כיתה" לשיפור איכות תהליכי ההכשרה, הקליטה, ההוראה והפיתוח המקצועי של עובדי-ההוראה.

רקע כללי:

איכות ההוראה משפיעה על התפתחותם הקוגניטיבית והרגשית של הלומדים במערכת החינוך. מכאן, שהכשרתם של עובדי ההוראה חייבת להיות איכותית, רלוונטית ומשמעותית. ההתנסות המעשית של המתכשר להוראה צריכה להתקיים בתנאי אמת, בגני הילדים ובבתי-הספר, בליווי המוסדות המכשירים, כך שהמורה החדש יוכל להשתלב בצורה מיטבית במערכת החינוך. תכנית "סמינר-כיתה" פותחה על רקע ההבנה שהמוסדות המכשירים עובדי הוראה למגזר החרדי צריכים להיות קשובים ורלבנטיים לצורכי המציאות החינוכית, להעמיק את מעורבותם במתן מענה ליעדי מערכת החינוך, תוך שיתוף עם מנהלי מוסדות חינוך, מפקחי בתי הספר וגורמים ברשויות המקומיות, במרכזי הפסגה ובתי המורה.

מטרת המהלך:

המטרה המרכזית:

ביסוס שותפות בין מוסדות המכשירים עובדי הוראה למגזר החרדי לבין מוסדות החינוך בארץ, לצורך קידום למידה משמעותית, על ידי שיפור איכות תהליכי ההכשרה, הקליטה, ההוראה והפיתוח המקצועי של עובדי ההוראה, בד בבד עם קידום חווית הלמידה במוסדות החינוך עצמם.

מטרות משנה:

1. טיוב הכשרת המורים באמצעות הגדלת ההתנסות הקלינית בשדה והידוק שיתופי הפעולה בין הסמינרים לבין בתי הספר.
2. העמקת הקשר האישי בין מורים לתלמידים באמצעות הרחבת סגל ההוראה בכיתות.
3. ביסוס הקשר בין הפרקטיקה לבין התיאוריה במהלך ההכשרה להוראה.
4. חיזוק למידה משמעותית באמצעות התאמת תהליכי ההכשרה בסמינרים לצרכי המורה, כדי שיוכל למלא את תפקידיו במערכת החינוך
5. עידוד חדשנות בהוראה ובלמידה, באמצעות פיתוח מקצועי של מורים וותיקים לצד מתכשרים להוראה.
6. צמצום נשירת מורים בשנים הראשונות לעבודתם ועידוד נכונותם להתמיד בהוראה.
7. פיתוח מגוון מסלולי קריירה בהוראה ובחינוך, למימוש היכולות של סגלי ההוראה.
8. ביסוס שותפות בין הסמינרים לבין מערכת החינוך על כלל יעדיה ומסגרותיה.
9. פיתוח רצף פדגוגי בין הסמינרים להכשרת מורים לבין בתי ספר וגני ילדים.
10. מיצוב מעמד ההוראה כפרופסיה וביסוסה כעיסוק פרקטי-רפלקטיבי, המחייב למידה מתמשכת לאורך הקריירה.

דגשים:

1. תכנית "סמינר-כיתה" מכוונת לשילוב מתכשרים במהלך לימודיהם, בבתי ספר יסודיים, על יסודיים וגני הילדים, למשך יומיים בשבוע לפחות, בהיקף של 12 שעות בשבוע. המתכשרים בתכנית יפעלו בחלק מן ההתנסות בהוראה במתכונת של "הוראה בצמד", שבה מורה מנוסה חונך מתכשר כמורה טירון. המנוסה הינו מורה עתיר ניסיון (expert) מוכשר ומיומן בתחומו, ואילו הטירון הינו מתלמד (novice) המתכשר להוראה. המורה המנוסה יהיה "מורה מכשיר" למתכשר, שותפו להוראה בצמד. כל מתכשר יתנסה בנוסף לדגם ה"הוראה בצמד" גם בדגמי הוראה נוספים ומגוונים, בהם הוראה: קבוצתית, יחידאית-פרטנית ועוד. כמו כן, יצטרף המתכשר גם לפעילויות בית ספריות שאינן הוראה בכיתה: ימי הורים, טקסים, הנחיית וועדות תלמידים, טיולים וכיוצא בזה.
2. התכנית מיועדת למתכשרים להוראה, המשתייכים לאחת מהקבוצות הבאות:
  - לומדים סדירים במכונים, הלומדים בשנה ב'.
  - לומדות סדירות בסמינרים בשנה ב', שאינן משלבות הכשרה חלופית בלימודיהן.
3. על מנת לשלב מתכשרים מהחוגים לחינוך מיוחד, על המוסד המכשיר להציג את אופן שילובם בבתי הספר ובגנים, בהתייחסות לשאר הגורמים הפועלים באותו מרחב (סייעות, בנות שירות ועוד).

הרכיבים המתוקצבים:

הערות	עלות לשנה"ל	רכיב
אין להוריד תקורות	700 ש"ח	נסיעות
לפי ערך שעת הוראה לסמינר בעת אישור התכנית	0.2 ש"ש למתכשר	תגבור הדרכה פדגוגית
עד 60 מתכשרים – 2 ש"ש לפי ערך שעת הוראה לסמינר בעת אישור התכנית	275 ₪ למתכשר	מתאם התכנית מהסמינר
11,350 ₪ לשני מתכשרים כולל עלות מעסיק	6,100 ₪ כולל עלות מעסיק	מורה מכשיר בביה"ס/גן ילדים
יכול בנוסף להיות מורה מכשיר של מתכשר אחד בלבד	381 ₪ למתכשר	מורה מקשר בית ספרי
	765 ₪ למתכשר	פיתוח מקצועי

התקציב לתכנית הינו תוספתי ולכן האישור הוא לשנת לימודים אחת.

1. **החזר נסיעות** יהיה בגובה 700 ₪ לשנה למתכשר. המלגות יינתנו רק בתקופת הפיילוט, שכן לאחר מכן ההתנסות המורחבת תהייה חלק אינטגרלי של תכנית ההכשרה להוראה. **אין להוריד תקורה מסכום הנסיעות.**
2. **תגבור ההדרכה הפדגוגית:** תוספת של 2 ש"ש למוסד המכשיר, לכל קבוצה של 10 מתכשרים המשתתפים בתכנית, לפי ערך שעת הוראה לסמינר.

החישוב הוא על פי 0.2 ש"ש לכל מתכשר המשתתף בתכנית. תקצוב קבוצות שמספרן גבוה מ-10 מתכשרים, יחושבו עפ"י התחשיב של 0.2 ש"ש ללומד.

3. תקצוב המתאם בסמינר יהיה 275 ₪ לכל מתכשר בתכנית. במוסדות עם פחות מ-60 מתכשרים, יקבל המתאם תגמול על סך 2 ש"ש.

4. תקצוב מורים וגננות מכשירים יהיה כדלהלן:

א. מורה מכשיר בבית הספר יתקצב בסך 6,100 ₪ לשנה עבור מתכשר אותו הוא חונך בתכנית. גננת מכשירה תתקצב בסך 6,100 ש"ח ₪ לשנה עבור מתכשרת אותה היא חונכת בגנה. במידה ומורה או גננת מכשירים חונכים שני מתכשרים, הם יתקצבו בסך של 11,350 ₪ לשנה עבור שני המתכשרים. **אין אפשרות לחנוך יותר משני מתכשרים.**

ב. אם הסמינר בוחר לפצל את שעות ההתנסות של המתכשר בין שתי דיסציפלינות (כלומר, יהיו לו 2 מורים מכשירים), יתקצב המורה המכשיר בסך של עד 3,050 ₪ לשנה למתכשר. בעבור תשלום זה יידרש כל מורה מכשיר ללוות את המתכשר בכיתתו בהיקף של 4 שעות שבועיות לפחות, ויחויב כל מורה מכשיר לפגוש את המתכשר למפגש חניכה בהיקף של שעה שבועית אחת לפחות הקבועה במערכת השעות.

ג. סכומים אלה כוללים עלות מעסיק, וחייבים בתשלומי המסים הנדרשים. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת כ-2 שעות שבועיות לעבודת הנחייה ממוסדת עם המתכשרים אותם היא חונכת, לאורך השבוע, כולל מתן משוב מעצב לאורך השנה ומשוב מסכם בסוף השנה. יובהר כי שעות אלו אינן מהוות חלק מהיקף משרת המורה/גננת במשרד החינוך/בבעלות על בית הספר/גן הילדים.

5. תקצוב מורים מקשרים בביה"ס:

א. יתקצבו בסך של 381 ש"ח לשנה לכל מתכשר המתנסה בבית הספר.
ב. במידה ומקשר בית ספרי הוא גם מורה מכשיר, הוא רשאי להכשיר לא יותר ממתכשר אחד.

ג. סכום זה כולל עלות מעסיק, וחייב בתשלומי המסים הנדרשים.

ד. מנהל/מנהלת ביה"ס מנועה/מלמלא תפקיד "מורה מקשר".

6. פיתוח מקצועי לקבוצות המורים המכשירים: 30 שעות, שיינתנו על ידי הסמינר. התקציב יהיה כפולה של מספר המתכשרים בתכנית, כפול עלות מירבית של עד 765 ₪ למתכשר לשנה. כל מורה מכשיר נדרש לעבור השתלמות בת 30 שעות

התקצוב בסעיפים 1-6 יועבר למוסדות ההכשרה.

התקציב לפיתוח מקצועי הינו בעל גמישות פדגוגית, יכול להיות עבור השתלמות בת 30 ש' למורים המכשירים, פיתוח בית ספרי, יצירת קהילות לומדים או כל פיתוח מקצועי אחר שנראה נכון לסמינר.

יש לקבל אישור למתווה הפיתוח המקצועי מהמפקחת על הפיתוח המקצועי במחוז החרדי. יובהר כי התקצוב בסעיפים 4 ו-5 יועבר לסמינר לצורך תשלום ישיר של הגמול המגיע למורים המכשירים ולמורים המקשרים. סכום זה כולל עלות מעסיק, וחייב בתשלומי המסים הנדרשים.

למען הסר ספק, יובהר כי המשרד יתקצב את הסמינר ולא יעביר במישרין תשלום למורים, באשר אין קשרי עבודה מכל סוג שהוא בין המשרד ובין המורים לצורך פעילות זו. התשלום למורים המכשירים ולמורים המקשרים ייעשה ע"י הסמינרים בלבד.

תנאי סף לסמינרים המבקשים לקיים את התכנית :

1. המוסד המכשיר הוא סמינר המקיים תכניות הכשרה להוראה.
2. גודל מחזור לומדי ההוראה בסמינר עולה על 60 לומדים בשנתון ב'
3. המספר המינימאלי של מתכשרים מהסמינר, שייקחו חלק בתכנית יהיה 10.
4. היקף ההתנסות המעשית של כל מתכשר בתכנית לא יפחת מ-12 שעות בשבוע.
5. הסמינר יכין תכנית לפיתוח מקצועי של המורים המכשירים בבתי הספר/בגני הילדים, כדי להכשירם לתפקיד. התכנית תהיה בהיקף של 30 שעות בשנה.
6. הסמינר ימנה מתאם לתוכנית. המתאם, בשיתוף הגופים הרלוונטיים בסמינר, יהיה שותף בקביעת המדיניות של כניסת מתכשרים להוראה מהסמינר לתכנית, ירכז את שיבוץ המתכשרים לתכנית בהתאם למכסות שהוגדרו בקול קורא. יפעל לשיבוץ מיטבי של המתכשרים והתאמתם למורים ולגננות מכשירים במוסדות החינוך בהם תתקיים ההתנסות המעשית. המתאם יהיה בקשר עם המחוז החרדי ועם הגורמים שהוגדרו על ידם, לתיאום ואישור בחירת בתי הספר והגנים בתכנית. המתאם יעמוד בקשר עם מטה "סמינר-כיתה", יעמיד לרשותם נתונים רלוונטיים להפעלת התכנית, ויהיה שותף בתהליכי פיתוח מקצועי שיתקיימו במסגרת תכנית "סמינר כיתה" לאורך השנה.
7. הסמינר מתחייב לקיים הדרכה באופן סדיר לפחות פעמיים בשבוע, בשותפות עם המורים/גננות המכשירים במוסד ההתנסות בו מתקיימת השותפות. על המדריך הפדגוגי לקדם את תהליכי ההוראה וההדרכה בכיתות/קבוצות הלמידה ובמשימות מגוונות שהן מעבר להוראה במסגרת החינוכית. בנוסף, עליו לנהל מעקב אחר ההתנסות ולקיים תהליכי משוב בתיאום עם המורים/הגננות המכשירים, ובשיתוף פעולה מלא עם המקשר הבית הספרי ומנהל בית הספר או המפקח הכולל בגן.
8. בבתי הספר המשתתפים בתוכנית ימונה "מורה מקשר" שתפקידו לרכז את כלל המשימות הכרוכות בהשמת המתכשרים בכיתות ושילובם בפעילויות ביה"ס; לתאם את עבודת המורים המכשירים, בשיתוף עם המדריכים הפדגוגיים והמתאם. המקשרים בבתי הספר ימונו ע"י מנהל/מנהלת ביה"ס. **מנהל/מנהלת ביה"ס מנוע/ה מלמלא תפקיד "מורה מקשר"**.
9. הסמינר קיבל את אישור מנהל המחוז החרדי, או מי מטעמו, לתכנית המוצעת.

הנחיות כלליות לבקשת הקצאת תקציב :

1. **הסמינר יגיש בקשה הכוללת:**
  - א. מספר המתכשרים המתחייבים להשתתף בתכנית, בחלוקה על פי התכניות, המסלולים, התמחויות והיקף ההתנסות בשעות ובימים.
  - ב. מספר המד"פים מהסמינר שישתתפו בתכנית.

- ג. תכנית הכשרה לפיתוח מקצועי של "המורים המכשירים" בשנים א', ב' ו- ג'.
- ד. התחייבות למנות מתאם מטעם הסמינר.
2. הסמינר יפנה אל המחוז החרדי לתאום התכנית. הסמינר והמחוז החרדי יגישו למינהל עו"ה הצעה משותפת, המאושרת ע"י מנהל המחוז, או מי מטעמו ומנהל הסמינר, או מי מטעמו, שתכלול:
- א. פריסת מוסדות החינוך בהם תתקיים התכנית, **כולל סמל המוסד**, ומספר המתכשרים שישוּבצו בכל בית ספר/גן ילדים. בתי הספר/גני הילדים שישתתפו בתכנית יבחרו על פי מאפיינים שיקבעו במשותף עם המחוז כגון: איכות המורים המכשירים, כיתות עמוסות, יכולת בית ספר לספק מורים מכשירים לכל המתכשרים ועוד.
- ב. פיתוח מקצועי בית-ספרי מאושר ע"י המחוז.
- ג. וועדה של מינהל עו"ה תבחן ותנקד את כל ההצעות שהוגשו ע"י הסמינרים שעמדו בתנאי הסף, על פי התבחינים שלעיל. יבחרו הסמינרים בעלי הניקוד הגבוה, על פי חלוקה לאזורים, ובהתאם לתקציב הקיים בנושא.
3. א. יבוצע חישוב להתאמת היקף המשתתפים בתוכנית למסגרת התקציב של הקול הקורא, ע"י הפחתה יחסית של כלל מספר המתכשרים בבקשות שעומדות בתנאי הסף. חישוב תקציב לכל בקשה ייעשה לפי המפורט בפרק "תקצוב התכנית".
- ב. מינהל עו"ה יודיע לכל סמינר שבקשתו לקיום התכנית אושרה, על היקף הקבוצות המאושרות לו, עפ"י תכניות/מסלולים/התמחויות והיקף התקציב המאושר.

שמואל אבואב
המנהל הכללי

עו"ד שנית פינחסי-הראל
מנהלת תחום תמיכות והתקשרויות
הלשכה המשפטית

שירה שושני
ס/ בכירה לחשב

עדי קורסיה
מנהל אגף א' תקציב מינהל עו"ה

איל רם
סמנכ"ל ומנהל מינהל עובדי הוראה

סיגל אלה
מנהלת תחום בכיר תקציב חרדי והכשרה
מינהל כלכלה ותקציבים